

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

8.

KURIER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 28-го Января. — 1847 — Wilno. WTOREK, 28-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Января.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Его Императорскаго Королевскаго Высочества Эрцгерцога *Иосифа*, Палатина Венгерскаго, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на четыре недѣли съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 12 го Января.

Нижепоименованные чиновники, которые, по свидѣтельству ихъ начальствъ, при усердномъ и безпорочномъ исправленіи своихъ должностей, выслужили въ настоящихъ чинахъ узаконенныя лѣта, Всемилостивѣйше пожалованы, Надворные Советники: Директоръ Училищъ Гродненской Губерніи *Барковский*, Инспекторъ Казенныхъ Училищъ Кіевского Учебнаго Округа *Могилянскій*, Старшіе Учители Уѣздныхъ Дворянскихъ Училищъ: Вилenskaго *Горбачевскій* и Рогачевского — *Грегко*, въ Коллежскіе Советники.

Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о правахъ Евреевъ на жительство въ г. Ковно, по Положенію Комитета Г. Министровъ 26-го минувшаго Ноября, Государь Императоръ, въ 10-й день Декабря, Высочайше повелѣть соизволилъ: оставить въ самомъ городѣ однихъ тѣхъ Евреевъ, кои до сего числа имѣютъ въ немъ собственные дома, съ правомъ ими располагать какъ хотятъ, но деревянныхъ домовъ имъ *въ самомъ городѣ* не строить, а дозволить возводить такіе на новомъ форштадтѣ, на которомъ тоже строятся и вновь приписывающіеся Евреямъ. По мѣртъ обветшанія деревянныхъ Еврейскихъ домовъ въ городѣ, тоже вновь таковыхъ не возводить, а строить или каменные, или переходить на форштадтъ, съ правомъ продать свое прежнее мѣсто кому хотятъ, но съ обязанностию строить тоже каменные дома, вмѣсто деревянныхъ. Форштадтъ сей устроить гдѣ будетъ удобнѣе, не препятствуя на ономъ строиться и Христіанамъ.

Съ возведеніемъ въ С. Петербургской Петропавловской Крѣпости, по Высочайшему повелѣнію, особаго зданія, для храненія въ ономъ фонда государственныхъ кредитныхъ и депозитныхъ билетовъ, состоящаго въ звонкой монетѣ и въ слиткахъ драгоценныхъ металловъ, перемѣщеніе оныхъ въ то зданіе изъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Stycznia.

Jego CESARSKA Mość Najwyżej rozkazać raczył: z okoliczności śmierci Jego Cesarzsko-Królewskiej Wysockości Arcy-Xięcia Józefa, Palatyna Węgierskiego, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na cztery tygodnie, ze zwykłym podziałem, zaczawszy od dnia 12 Stycznia.

Niżej wymienieni urzędnicy, którzy podług zaświadczenia ich zwierzchności, obok gorliwego i nieskazitelnego wypełniania swoich obowiązków, wysłużyli w dotychczasowych rangach prawem przepisane lata, Najłaskawiej mianowani: Radzcy Dworu: Dyrektor Szkół gubernii Grodzienkiej *Bukowski*, Inspektor Skarbowych Szkół Kijowskiego Naukowego Okręgu *Mohilański*, Starsi Nauczyciele Szkół Powiatowych: Wileńskiej *Horbaczewski*, i Rohaczewskiej *Hreczko*, — Radzcami Kollegialnemi.

W skutek przełożenia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, o prawach Starozakonnych na mieszkanie w m. Kownie, na mocy zapadłej uchwały Komitetu PP. Ministrów, Jego CESARSKA Mość, 10-go Grudnia, Najwyżej rozkazać raczył: Pozostawić w samym mieście tych tylko Żydów, którzy w niem do tej pory mają własne swe domy, z prawem rozporządzania nimi jak sami zechcą, ale zabronić im stawiać drewniane domy w samym mieście, dozwalając wszakże budować także na nowym przedmieściu, na którym również budować się mogą i nowo przybywający Żydzi. W miarę starzenia drewnianych żydowskich domów w mieście, właściciele ich nie mogą stawiać nowych tegoż rodzaju, ale, albo powinni budować murowane, albo przesiedlać się na przedmieście, z prawem przedania swojego uprzedniego placu komu zechcą, pod warunkiem jednakże iżby stawiania także murowanych domów, w miejsce drewnianych. Przedmieście na to wyznaczyć gdzie będzie dogodniej, nie przeszkadzając osiadać tamże i Chrześcianom.

Z wybudowaniem w twierdzy Petersburgskiej św. Piotra i Pawła, z Najwyższego rozkazu, osobnego gmachu, dla zachowywania w nim funduszu biletów Państwa kredytowych i depozytowych, składającego się z monety brzączącej oraz ze sztabek metali drogich, przeniesienia tychże do owego gmachu ze skarbców Ekspedytury Biletów

кладовыхъ Экспедиціи Государственныхъ Кредитныхъ Билетовъ, произведено въ три разные періода, а именно: въ Декабрѣ 1844 года, монетою и слитками на 70,464,245 р. 99 к., въ Іюнѣ 1845 года на 12,180,000 р., а въ Февралѣ 1846 года на 11,705,725 р. 28 к., въ томъ числѣ серебряною монетою 56,000,000 р., золотою 30,385,000 р. и слитками 7,964,971 р. 27 к., и того 94,349,971 р. 27 к. Количество перевезенныхъ металловъ каждый разъ свидѣтельствуемо было въ полномъ присутствіи Совѣта Государственныхъ Кредитныхъ Установленій, Комеданта С. Петербургской Крѣпости, Членовъ Правленія Экспедиціи Государственныхъ Кредитныхъ Билетовъ и особыхъ депутатовъ, избранныхъ изъ среды С. Петербургскаго биржеваго купечества и иностранныхъ гостей.

Накопленіе звонкой монеты въ кассѣ Кредитной Экспедиціи, возрастае безпрерывно и въ теченіе 1846 года, составило къ 1-му Января 1847 года 11,317,177 р. 73 к.

Такимъ образомъ весь фондъ государственныхъ кредитныхъ и депозитныхъ билетовъ, имѣющійся къ 1-му Января 1847 года въ наличности, простирается до 105,667,149 рублей серебромъ.

Въ сей массѣ фонда заключается: а) На обезпеченіе, по VI и XII ст. Высочайшаго Манифеста 1-го Іюня 1843 года, не менѣе шестой части государственныхъ кредитныхъ билетовъ, выпускаемыхъ въ замѣнъ государственныхъ ассигнацій и кредитныхъ билетовъ Заемнаго Банка и Сохранныхъ Казенъ, выпущенныхъ по Высочайшему Манифесту 1-го Іюля 1841 г., въ количествѣ 10,000,000 руб. сер. 32,866,667 руб.

б) На обезпеченіе кредитныхъ билетовъ, выданныхъ на внесенныя въ Экспедицію звонкую монету, слитки и депозитные билеты 68,420,811 —

в) На обезпеченіе остающихся въ обращеніи депозитныхъ билетовъ также въ полномъ количествѣ 4,379,671 —

105,667,149 руб.

Къ 1-му Января 1847 года выдѣлено:

1. Изъ числа находившихся въ обращеніи 595,776,310 рублей, государственныхъ ассигнацій, 473,732,155 р., на серебро 135,352,044 р. 28 к.

2. Изъ числа 48,551,197 рублей сер. депозитныхъ билетовъ 44,171,526 р. сер.

3. Изъ числа 10,000,000 р. кредитныхъ билетовъ 50-ти-рублеваго достоинства выпуска 1841 года 5,688,650 р.

Затѣмъ остается въ обращеніи:

1) Государственныхъ ассигнацій 122,044,155 руб.

на серебро 34,869,758 р. 57 к.

2) Депозитныхъ билетовъ 4,379,671 р.

3) Кредитныхъ билетовъ выпуска 1841 года 4,311,350 р.

4) Государственныхъ кредитныхъ билетовъ выпуска 1843 года обезпечиваемыхъ фондомъ звонкой монеты:

а) въ шестой части 157,746,778 р.

б) въ полномъ количествѣ 68,420,811 р.

226,167,589 р. с.

Министерство Финансовъ полагая, что вышео-значенныя свѣдѣнія могутъ быть для многихъ интересны, признало за нужное опубликовать оныя.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 23 Января.

Вчера празднованъ былъ день коронаванія Короля. По совершеніи литургіи, Король и Королева, въ сопровожденіи принцевъ и принцессъ своего дома и всего двора, отправились въ Рыцарскую залу, гдѣ представлялись Королю лица, получившія ордена. Потомъ былъ обѣдъ въ бѣлой залѣ, къ которому приглашены были 550 кавалеровъ. Сверхъ того, въ смежныхъ комнатахъ были приготовлены столы на 250 кувертовъ. Знаки ордена Краснаго Оrla со звѣздою и въicomъ получили 8 чел., съ однимъ въicomъ, безъ звѣзды, 20 чел., и безъ сихъ украшеній 3 человека, сверхъ того нѣсколько десятковъ человекъ пожалованы кавалерами 3-й и 4-й степеней, и 19 чел. получили знаки ордена Св. Іоанна Іерусалимскаго.

— Его Величество повелѣлъ, чтобы сооружаемая крѣпость близъ Лецена, въ Восточной Пруссіи, име-

кредитовыхъ Паństwa, odbyło się w trzech różnych peryodach, to jest: w Grudniu 1844 r., w monecie i sztabkach, na 70,464,245 rub. 99 kop., w Czerwiecu, 1845, na 12,180,000 rub., a w Lutym 1846 r. na 11,705,725 rub. 28 kop.; w tej kwocie: monetą srebrną 56,000,000 rub., złotą 30,385,000 rub. i w sztabkach 7,964,971 rub. 27 kop.; ogółem 94,349,971 rub. 27 kop. Ilość przewiezionych za każdym razem metalów sprawdzana była w obec całego zgromadzenia Rady Instytucji Kredytowych Państwa, Komendanta twierdzy Petersburgskiej, Członków Zarządu Expeditury Biletów kredytowych Państwa, oraz szczególnych delegowanych z grona kupiectwa giełdowego Petersburgskiego i zagranicznych kupców.

Wpływ monety brzęczącej do kassy Expeditury kredytowej, wzrastając nieprzerwanie i w ciągu 1846 r. wynosił do dnia 1-go Stycznia 1847 r., 11,317,177 rub. 73 kop.

Tym sposobem, cały fundusz biletów Państwa kredytowych i depozytowych, znajdujący się w gotowości do dnia 1-go Stycznia 1847 r., wynosi 105,667,149 rub. sr.

W tej massie funduszu zawiera się: a) Na ubezpieczenie, podług art. VII i XII Najwyższego Manifestu z dnia 1-go Czerwca 1843 r., najmniej szóstej części biletów kredytowych Państwa, wypuszczanych w zamian asygnacji Państwa, tudzież biletów kredytowych Banku Pożyczkowego i Kass depozytowych, wypuszczonych, na mocy Najwyższego Manifestu z dnia 1-go Lipca 1841 r., w ilości 10,000,000 rub. sr. 32,866,667 rub.

b) Na ubezpieczenie biletów kredytowych, wydanych za wniesioną do Expeditury monetę brzęcząca, sztabki i bilety depozytowe 68,420,811 —

c) Na ubezpieczenie pozostających w obiegu biletów depozytowych, także w całkowitej ilości 4,379,671 —

105,667,149 rub.

Do dnia 1-go Stycznia 1847 roku, wymieniono:

1. Z liczby znajdujących się w obiegu 595,776,310 rub., asygnacji państwa, 473,732,155 rub., na srebro 135,352,044 rub. 28 kop.

2. Z liczby 48,551,197 rub. sr. biletów depozytowych 44,171,526 rub. sr.

3. Z liczby 10,000,000 rub. biletów kredytowych 50-rublowych, wypuszczonych w 1841 roku, 5,688,650 rub.

Zatem pozostaje w obiegu:

1) Asygnacji państwa 122,044,155 rub.

na srebro 34,869,758 rub. 57 k.

2) Biletów depozytowych 4,379,671 rub.

3) Biletów kredytowych z r. 1841, 4,311,350 rub.

4) Biletów kredytowych Państwa z roku 1845, ubezpieczonych funduszem monety brzęczącej:

a) w szóstej części 157,746,778 r.

b) w całkowitej ilości 68,420,811 r.

226,167,589 r. sr.

Ministerstwo Skarbu wnosząc, że wiadomości powyższe mogą być dla wielu interessującemi, uznało za rzecz potrzebną podać je do wiadomości powszechnej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 23 stycznia.

W dniu wczorajszym obchodzoną tu była rocznica koronacji Króla. Po odprawionem nabożeństwie, Król i Królowa, otoczeni Xiążętami, Xiężniczkami rodziny swojej i całym dworem, udali się do sali Rycerskiej, gdzie Monarcha przyjmował podziękowania od osób ozdobionych orderami. Następnie był obiad w Białej sali, na który było zaproszonych 550 kawalerów. W pokojach przyległych zastawiono stoły na 250 osób. Ozdoby orderu Orła Czerwonego, z gwiazdą i wieńcem dębowym, otrzymało 8 osób, bez gwiazdy 20, a bez gwiazdy i wieńca 3; przytém mianował Monarcha kilkudziesięciu kawalerów trzeciej i czwartej klasy, tudzież rozdał 19 ozdób orderu św. Jana Jerozolimskiego.

— Król Jego Mość postanowił, aby budująca się twierdza w bliskości Lötzen, w Prussach wschodnich, nazywała

новалась *Бойэнз*, по имени военного министра, и чтобы из шести бастионов, составляющих часть оной, три именовались именами сего министра: *Герман*, *Леопольд* и *Людвиг*, а три другие будут именоваться: *Свѣтъ*, *Законъ* и *Мечь*, — заглавие стиховъ, сочиненныхъ Г. Бойэнномъ въ его юности.

— Силезскіе провинціальныя штаты просили правительство, чтобы ярмарка, на которой производится продажа шерсти въ Бреславль, самая важная изъ вещей въ королевствѣ, отсрочена была до второй половины Іюня; донынѣ она производилась въ первыхъ числахъ сего мѣсяца.

— 18 с. м. обокрали въ Бреславль минералогическій кабинетъ тамошняго университета. Похищены всѣ драгоценности, дороги руды и всѣ рѣдкости этого царства природы. Пропажла весьма значительна, какъ въ ученомъ, такъ и въ матеріальномъ отношеніяхъ.

— Недавно въ Берлинѣ случилось весьма примѣчательное явленіе природы. Въ одной изъ гостиницъ — „подъ Липами“ въ садовой оранжереѣ находятся два стеклянные, плотно запертые парника, которые ежедневно поливались чрезъфрѣзнымъ количествомъ воды. Такъ какъ довольно тонкій слой земли въ парникахъ, никакимъ образомъ не могъ поглотить въ себя всей этой воды, то внутри ихъ образовались настоящіе облака. Хозяину пришло въ голову предпринять нѣкоторое физическіе опыты посредствомъ попеременно разогрѣванія и охлажденія парниковъ. Согрѣваніе запертаго внутри воздуха производило всегда незначительную бурю, а послѣ охлажденія оного, внутри начиналъ на атъ мелкій снѣгъ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 29 Января.

По случаю кончины эрцъ-герцога Іосифа, палатина и наместника Венгерскаго, Его Величество Императоръ назначилъ 16 с. м. въ должность наместника эрцъ-герцога Стефана, впредь до избранія, по существующимъ узаконеніямъ, Венгерскимъ сеймомъ новаго палатина.

— Въ Краковской газетѣ напечатано слѣдующее объявленіе: *Краковъ, 23-го Января*. Краковъ съ его округомъ присоединяется къ австрійской таможенной чертѣ. Съ 29 Января 1847 года, Краковская область включается въ составъ Императорско-Австрійскаго таможеннаго округа такимъ образомъ, что граница Имперіи съ Королевствомъ Пруссіею и Царствомъ Польскимъ, составляетъ вмѣстѣ и таможенную черту; въ той же газетѣ обнародованы уже и распоряженія, какія состоялись по приведенію сего въ исполненіе.

— Австрійскій инженеръ, Г. Негрелли, прибылъ обратно изъ Парижа. Онъ тамъ присуствовалъ въ совѣтъ, на коемъ состоялось постановленіе соединить Красное море съ Средиземнымъ, но не посредствомъ предполагаемой прежде желѣзной дороги, а посредствомъ канала. Приготовленія къ сей работѣ начнутся съ наступленіемъ нынѣшней весны.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 19 Января.

Палата перовъ начала вчера разсматривать проектъ адреса на тронную рѣчь. Открытіе засѣданія назначено было въ часъ по полудни, но началось въ половинѣ второго часа. Канцлеръ, герцогъ Пакъ, прибылъ въ это засѣданіе въ полной формѣ, въ лѣвѣ Почетнаго Легіона. Велѣдъ за нимъ вошли министры; нѣкоторые замѣтили, что маршалъ Сульта едва могъ ходить, будучи обремененъ лѣтами, проведенными въ трудахъ. Въ исходѣ второго часа прибыли герцогини: Немурская, Омальская и Монпансьерекая; великій референдарій герцогъ де Казъ сопровождалъ Ихъ Высочества въ галерею, назначенную для королевской фамиліи, въ то же время принцы: Немурскій, Жуэвильскій и Омальскій заняли мѣста во второмъ ряду лавокъ, считая отъ послѣдняго. Члены дипломатическаго корпуса прибыли также въ залу. Всѣ мѣста, назначенныя для публики, заняты были болѣею частію дамами. По прочтеніи списка наличнымъ членамъ, канцлеръ объявилъ палатѣ, что въ число ея членовъ поступаетъ принцъ Омальскій, коему исполнилось уже 25 лѣтъ. За симъ прочтена была форма присяги, и принцъ Омальскій произнесъ громкимъ голосомъ слово: „клянусь.“ Потомъ возшелъ на кафедру г-нъ

сѣ *Boyen*, отъ назвіска Министра войны, и aby зъ шестью бастионовъ, кторѣ јѣ часть становіа, три носілы іміона tego Ministra: *Herman*, *Leopold* і *Ludwik*, а три іне называѣ сѣ маја: *Swiatlo*, *Prawo* і *Miecz*, — tytuł wier-szy, napisanych przez P. Boyen w jego młodości.

— Станы провинціоналне Szląска просілы rząd, aby jarmark na wełnę w Wrocławiu, najważniejszy ze wszystkich w królestwie, który dotąd odbywał się w pierwszych dniach czerwca, został przeniesiony do drugiej połowy tegoż miesiąca.

— Doia 18 b. m. okradziono w Wrocławiu gabinet mineralogiczny tamecznego uniwersytetu; zabrano wszystkie klejnoty, kosztowne kruszce i wszystkie osobliwości tego królestwa natury. Straty są nader wielkie, nie tylko pod względem naukowym, ale też i materyalnym.

— Niedawno zdarzyło się w Berlinie osobliwsze zjawisko natury. W jednym z hotelów „pod Lipami“, są w cieplarni ogrodowej dwa szklanne szczelnie zamknięte parniki, które codziennie nadzwyczaj wielką ilością wody polewano. Ponieważ dość cienka warstwa ziemi w parnikach, żadną miarą wszystkiјј тѣј воды wciągnąć w siebie nie mogła, utworzyły się przeto wewnątrz parników istotne obłoki. Właścicielowi przyszło na myśl, przedsięwziąć niektóre doświadczenia fizyczne, za pomocą kolejnego rozgrzewania i ochładzania parników. Otoż, rozgrzanie zamkniętego wewnątrz powietrza, sprawiło zawsze pewien rodzaj burzy, po oziębieniu zaś onego, drobny śnieg zaczął padać we środku.

A U S T R I A.

Wiedeń, 29 stycznia.

N. Cesarz, z powodu zgonu Arcy-Xięcia Józefa, Palatyna i Namiestnika królestwa Węgierskiego, mianował dnia 16 go b. m., tymczasowym Namiestnikiem Arcy-Xięcia Stefana, nim sejm Węgierski, według prawa, przystąpi do wyboru Palatyna.

— W gazecie Krakowskiej czytamy następujące obwieszczenie: *Kraków 23 stycznia*. Kraków wraz z jego okęgiem zostaje do obrębu celnego austriackiego włączony. Od d. 29 stycznia roku 1847, kraj Krakowski wciela się w C. K. obręb celny w takim sposobie, że granica cesarstwa naprzeciw królestwa Pruskiego i królestwa Polskiego, stanowi zarazem linią celną, i względnie tego środka, przepisy dla powszechnego zastosowania się ogłoszone zostają.

— Negrelli (Inżynier austriacki) powrócił tu z Paryża. Był on tam przytomny na radzie, która postanowiła połączyć Morze Czerwone ze Śródziemnem, nie już projektowaną przedtém koleją żelazną, ale kanałem. Przygotowania do тѣј budowy mają się rozpocząć z przyszłą wiosną.

F R A N C Y A.

Paryż, 19 stycznia.

Wczoraj rozpoczęły się w Izbie Parów rozprawy nad adresem odpowiedzi na mowę tronową. Izba zwołana była na godzinę pierwszą, jednakże dopiero o wpół do drugiej zaczęły się obrady. Kanclerz państwa, Xiążę Pasquier, przybył na posiedzenie w todze urzędowej i z wielką wstęgą legii honorowej. Po nim wszedł Ministrowie. Uważano, że Marszałek Soult ledwie mógł chodzić, tak mu ciężą już lata spędzone w ustawnych znojach. Około godziny drugiej przybyły Xiężne: Nemours, Aumale i Montpensier. Wielki Referendarz, Xiążę Décazes, zaprowadził je na galerię, przeznaczoną dla rodziny Królewskiej, a w tymże czasie Xiążęta: Nemours, Joinville i Aumale, zajęli miejsca w drugim rzędzie ławek od końca. Zgromadziło się także i Ciało Dyplomatyczne, a miejsca zostawione dla publiczności zajęły po-większej części same damy. Po odczytaniu listy obecnych, Kanclerz zawiadomił Izbę, że do јѣј grona wchodzi Xiążę Aumale, z powodu, że już ukończył lat 25. Xiążę, po odczytaniu mu rotы przysięgi, rzekł dobitnym głosem: „przysięgam“. Następnie wszedł na mównicę P. Guizot, w celu złożenia, jeszcze przed rozprawami nad adresem, trzech nowych dokumentów, które także Izbie Deputowanych udzielone zostały. Po Ministrze, zabrał głos P. Barthe, i imieniem ko-

Гизо, дабы представить палату, предъ начатию прений по адресу, три документа, сообщенные уже палате депутатов. Наконецъ г-нъ Бартъ прочелъ составленный комиссией проектъ адреса, по коему тотчасъ начались прения. Палата, выслушавъ министра внутреннихъ дѣлъ гр. Дюшателля, который красноречиво защищалъ кабинетъ противъ обвиненія, будто министры не приняли достаточныхъ мѣръ къ предупрежденію безпорядковъ, приняла первую статью адреса. Ораторъ присовокупилъ, что привезеннаго изъ за границы хлѣба недостаточно на нынѣшній годъ.

— Находящіеся въ Парижѣ префекты департаментовъ получили предписаніе немедленно отправиться къ своимъ мѣстамъ.

— Въ *Echo d'Oran* отъ 9 числа с. м. сообщаютъ, что тамъ носился слухъ, будто бы Абд-эль-Кадеръ оставилъ Айнъ-Цору, чтобы со своего деирю снова занять постъ при Айнъ-Сербѣ, близъ рѣки Малуя.

— Слышно, что постановление о заселеніи Алжиринъ будетъ заключать въ себѣ статью, предложенную маршаломъ Бюжо, о раздачѣ земель, въ видѣ опыта, 1,000 семейныхъ солдатъ.

— Въ Версальскомъ дворцѣ дѣлаютъ приготовленія къ большому празднеству, которое дано будетъ въ теченіе предстоящаго карнавала, коль скоро Ея Величество Королева поправится здоровьемъ.

20 Января.

На вчерашнемъ засѣданіи, палата перовъ, по принесеніи присяги графомъ Понтуа, приняла другую статью адреса и приступила къ преніямъ по третьей статьѣ, касающейся испанскихъ бракосочетаній.

— Въ палатѣ депутатовъ, министръ финансовъ, Г. Лакавъ-Лалланъ предложилъ бюджетъ на 1848 годъ, причемъ изобразилъ финансовое состояніе страны.

— Въ отдѣленіяхъ палаты депутатовъ обсуждали уже нѣкоторые вопросы, которые будутъ составлять предметъ обширѣйшихъ прений по адресу.

— Въ совѣщательной залѣ палаты депутатовъ говорили вчера много о собраніи депутатовъ лѣваго центра, которое Г. Тьеръ на канунъ того вечера созвалъ въ домъ Г. Ганнерона; но изъ 70 ожидаемыхъ членовъ собралось только 30 чел. Образованная Гг-ми Дюфора и Билло партія, которую именуютъ *neo-thiers-partie*, отвлекла отъ Г. Тьера остальныхъ 40 депутатовъ, въ числѣ коихъ называютъ Гг. Вивьена, Бюде, Льва де-Мальвиля и Ремюза. Изъ вновь избранныхъ депутатовъ, Гг. Ребо и Левъ-Фосе присоединились къ партіи Гг. Дюфора и Билло. Основная идея обѣихъ партій слѣдующая: Г. Тьеръ желаетъ, чтобы вопросъ довѣренности къ министерству, былъ въ зависимости отъ внутренней и вишней политики; а Гг. Дюфоръ и Билло желаютъ, чтобы онъ былъ въ зависимости только отъ политики внутренней. Г. Одиллонъ Барро будетъ держаться одного съ Г. Тьеромъ.

— Очень замѣчательно, что не въ однихъ консервативныхъ газетахъ радуются объ ослабленіи вліянія Г. Тьера, обнаруживающемся все болѣе и болѣе, но въ оппозиціонныхъ, въ которыхъ, какъ здѣсь такъ и въ провинціяхъ, изъясняютъ по этому случаю истинный восторгъ. Здѣсь, въ Парижѣ, эти радостныя восклицанія раздаются въ одно время въ *Courrier Français* въ *Esprit Public* и въ *La Reforme*. Въ *Observateur des Pyrénées* была напечатана длинная статья подъ заглавіемъ: „Конiecъ владычества Г. Тьера“; въ Страсбургскомъ Нижне-Рейнскомъ *Courrier*, въ Макопскомъ журналѣ *le Bien Public* (органъ Г. де Ламартина) сообщаютъ съ востока и юговостока о радости оппозиціи при томъ же событіи, и въ оппозиціонныхъ газетахъ сѣвера и запада уже раздѣляютъ отчасти эти чувствованія. Это служитъ разительнымъ доказательствомъ тому, въ какомъ положеніи находится теперь народность Г. Тьера во всей Франціи.

— Въ Венсенской крѣпости поставлено уже около 600 орудій, къ сему числу еще присовокупятъ 800, такъ, что для вооруженія сей крѣпости будетъ употреблено вообще 1,400 орудій.

— Въ Тулонѣ получено донесеніе о крушеніи, въ виду Карагенскаго мыса, пароваго судна *Dante*, которое французскимъ правительствомъ было подарено тунисскому Бейю, и на коемъ сего свита возвращалась въ Тулонъ. Экипажъ при семъ спасенъ. Самъ Бей, на пароходномъ фрегатѣ *Labrador*, благополучно достигъ своей страны; откуда *Labrador* привылъ об-

миссией оцѣтилъ еѣ проектъ до адресу, надъ которымъ заразъ rozpoczęto rozprawy. Izba, wysłuchawszy Ministra spraw wewnętrznych, Hr. Duchatel, który wymownie bronił gabinetu z uczynionego mu zarzutu, jakoby nie przedsięwziął dostatecznych środków, dla zapobieżenia rozruchom, z powodu drożyzny zboża, przyjęła pierwszy paragraf adresu. Minister w mowie swojej oświadczył, że sprowadzone z zagranicy zboże nie wystarczy na potrzeby tegoroczne.

— Prefekci obecni w Paryżu otrzymali rozkaz udania się natychmiast do swoich departamentów.

— Według *Echo d'Oran* z d. 9 b. m. obiegła tam pogłoska, że od kilku dni Abd-el-Kader opuścił Ain-Zohra, aby znów zająć ze swą deirą stanowisko w Ain-Sebru, w bliskości rzeki Maluja.

— Mówią, że prawo o kolonizacji Algierji zawierać będzie projekt Marszałka Bugeaud, względem rozdania na probę gruntów dla tysiąca żołnierzy, mających rodzinę.

— W pałacu Wersalskim czynią przygotowania do wielkiej zabawy, którą Król dać zamierza w ciągu karnawału, jeżeli Królowa zupełnie do zdrowia powróci.

Dnia 20 stycznia.

Na wczorajszymъ posiedzeniu, Izba Parów, po złożeniu przysięgi przez Hr. Pontois, przyjęła drugi paragraf adresu i przystąpiła do rozpraw nad paragrafem trzecim, dotyczącymъ małżeństwъ hiszpańskich.

— W Izbie Deputowanych, Minister skarbu, P. Lacave Laplagne przedłożyłъ budżetъ na r. 1848, przyczemъ wyjaśniałъ cały stan finansowy kraju.

— W biurachъ Izby Deputowanych roztrząsano już tymczasowo niektóre kwestye, które będą przedmiotemъ obszerniejszychъ rozpraw nad adresemъ.

— W sali konferencyonalnej Izby Deputowanych mówiono wczoraj wiele o zgromadzeniu Deputowanych lewego środka, które P. Thiers poprzedniego wieczora zwołałъ był do domu P. Ganneron. Ale z 70 spodziewanychъ członkówъ ukazało się tylko 30. Utworzone przez PP. Dufaure i Billault stronnictwo, które nazywają *neo-thiers-partie*, odciało od P. Thiers innych 40 deputowanych, pomiędzy którymi mają się znajdować PP. Vivien, Boudet, Leon de Malleville, jako też P. Remusat. Z nowo-wybranychъ, PP. Reubaud i Leon Faucher przystąpili do stronnictwa PP. Dufaure i Billault. Program obudwóchъ stronnictw różni się w tém: iż P. Thiers chce, aby kwestya zaufania do ministerstwa zależała od wewnętrznej i zewnętrznej polityki; zaś PP. Dufaure i Billault chcą ją uczynić zawisłą tylko od polityki wewnętrznej. P. Odillon Barrot trzymać będzie z P. Thiers.

— Rzecz godna uwagi, że nie w gazetachъ stronnictwa zachowawczego radują się najbardziej z osłabienia wpływu P. Thiers, które z dnia na dzień staje się widoczniejszemъ, ale radość ta objawia się zwłaszcza w dziennikachъ opozycyjnychъ, tak Paryzkichъ, jako też prowincjonalnychъ, które mówią o tymъ wypadku z prawdziwemъ uniesieniem. Tu, na przykład, w Paryżu, radośne te okrzyki rozlegają się jednocześnie w *Courrier Français*, w *Esprit Public*, i w *La Reforme*. W *Observateur des Pyrénées* był umieszczony długi artykuł, pod napisemъ: „Koniecъ panowania P. Thiers“; w *Strasburgskimъ Kurjerze Dolnego Renu*, w dzienniku miasta Macon, *le Bien Public*, (który jest organemъ P. de Lamartine), donoszą ze wschodnichъ i południowychъ stronъ kraju o radości opozycji, z powodu tego wypadku, a opozycyjne gazety północy i zachodu, podzielają już w części podobne uczucia. Jest to uderzający dowód, na jakimъ stopniu znajduje się obecnie popularność P. Thiers w całej Francji, i jakъ wpływ jego i znaczenie upadły.

— W warowni Vincennes jest już około 600 dział osadzonych; oczekują ichъ jeszcze 800, tak, że do uzbrojenia tej warowni przeznaczonychъ jest ogółemъ 1,400 dział.

— Do Tulonu nadeszła wiadomość o rozbieciu się, u przykładka Kartago, parowego okrętu *Dante*, który przez rząd francuzki darowany był Bejowi Tunetańskiemu, i na którymъ swita jego powracała do Tunis. Ludzie mieli być uratowani. Sam Bej, na parowej fregacie *Labrador*, szczęśliwie przybył do swojego kraju, żłąd *Labrador* d. 10 stycznia wrócił do Tulonu. Oficerowie otrzymali order

ратно въ Тулонъ 10 Января. Сопровожденіе офицеры получили орденъ Нишанъ, а корабельному экипажу Бей велѣлъ выдать 6,000 фр.

21 Декабря.

Третьяго дня вечеромъ разнесся слухъ, что въ засѣданіи совѣта министровъ, происходившемъ въ тотъ день поутру, Г. Гизо объявилъ, что будучи, какъ онъ замѣчаетъ, препятствіемъ, къ возстановленію дружественныхъ отношеній между Франціею и Англіею, онъ считаетъ нужнымъ подать въ отставку. Король отложилъ принятіе просьбы объ увольненіи Г. Гизо, до утра, и призвалъ затѣмъ къ себѣ герцога де Броли. Увѣряютъ далѣе, что съ недавняго времени вопросъ между французскимъ и англійскимъ правительствами существенно упростился. Лордъ Пальмерстонъ приехалъ въ Парижъ, въ послѣднее время, двухъ агентствъ, которые имѣли нѣсколько конференцій съ Королемъ; они объявили, что Лордъ Пальмерстонъ готовъ отказаться отъ вопросовъ касательно послѣдствій Утрехтскаго договора и касательно отреченія за потомковъ герцога и герцогини Монпансьерскихъ отъ Испанской короны, съ условіемъ, чтобы въ удовлетвореніе за поступки Тюльерійскаго кабинета въ дѣлѣ о двойномъ бракосочетаніи, Г. Гизо былъ доволенъ хотя на время.

— Въ палатѣ перовъ происходили вчера дальнѣйшія пренія по статьѣ, касающейся Испаніи, которая, послѣ длинной рѣчи Г. Гизо, принята была безъ перемѣны. За сими приняты также были 4 и 5 статьи, относительно дѣла Ла-Платы и торговаго трактата съ Россіею.

— Одинъ французскій механикъ изобрѣлъ судно, названное имъ подводнымъ, въ коемъ можно предпринимать довольно далекия путешествія. Изобретатель хочетъ совершить подводное путешествіе отъ береговъ Франціи до береговъ Англіи.

Англія

Лондонъ, 17 Января.

Во Французской Газетѣ сообщаютъ изъ Лондона частное письмо, въ которомъ извѣщаютъ, что обнародованіе иностранной корреспонденціи между французскимъ и англійскимъ кабинетами касательно испанскихъ бракосочетаній возбудило въ Англіи живѣйшее неудовольствіе и подало поводъ къ сильному порыву гнѣва Лорда Пальмерстона. Англійскій Министръ доискиваетъ, что Французскій министръ имѣлъ право обнародовать эти дѣянія, но утверждаетъ, что Г. Гизо исключилъ изъ нихъ нѣсколько важныхъ мѣстъ. Но дѣйствительная причина оскорбленія лорда Пальмерстона, по видимому, та, что изъ обнародованныхъ вмѣстѣ корреспонденцій французскаго и англійскаго министровъ, весьма очевидно выказывается слабость послѣдняго какъ въ отношеніи логическаго соображенія предметовъ, такъ равно опредѣлительности и красоты слога.

— Въ Times, при толкахъ по случаю вопроса объ испанскихъ бракосочетаніяхъ, сначала жестоко нанесли на Францію, и заищали поступки лорда Пальмерстона; теперь внезапно перемѣнили мнѣніе послѣ присоединенія Кракова, и признали права герцога Монпансьерскаго на соединеніе брачными узами съ испанскою Инфантиною. Сближаясь такимъ образомъ съ Франціею, Times открылъ противъ лорда Пальмерстона сперва незамѣтную оппозицію, но она теперь сдѣлалась, въ слѣдствіе обнародованныхъ французскимъ правительствомъ документовъ, явною и рѣзкою. Въ статьѣ, напечатанной въ одномъ изъ послѣднихъ номеровъ Times, приписываютъ одному этому министру неудачу, испытанную англійскою политикою въ Испаніи.

— Въ Morning-Chronicle надѣются при настоящемъ положеніи вещей, что первымъ проектомъ, который министры представятъ парламенту, будетъ совершенное уничтоженіе временно существующихъ еще на наложенныхъ пошлинъ на иностранный зерновыи хлѣбъ.

18 Января.

Королева и принцъ Альбертъ прибыли сегодня изъ Виндзора въ Букингамскій дворецъ. Сегодня, въ этомъ дворцѣ имѣетъ быть, подѣ председательствомъ Королевы, засѣданіе тайнаго совѣта, на коемъ утверждена будетъ тронная рѣчь, которую Королева произнесетъ завтра, при открытіи засѣданій парламента.

Niszan, a pomiędzy osadę okrętową Bej kazał rozdać 6,000 fr.

Dnia 21 stycznia.

Онегдажъ вѣчеромъ rozeszła się pogłoska, że na zgromadzeniu Rady Ministrów, które się odbyło tegoż dnia z rana, P. Guizot miał oświadczyć, że będąc, jak sam to dobrze widzi, przeszkodą do przywrócenia przyjacielskich stosunków między Francją i Anglią, uważa za rzecz konieczną podać się do dymissyi. Król odłożył rzecz tę do jutra, dla namyslenia się, czy ma przyjąć lub nie, prośbę P. Guizot, i powołał niezwłocznie do siebie Xięcia de Broglie. Zapewniają daléj, że od niejakiego czasu, nieporozumienia między gabinetami: angielskim i francuzkim znacznie się uprościły. Lord Palmerston przysłał w ostatnich czasach do Paryża dwóch agentów, którzy już mieli z Królem kilka konferencyi. Ajenci ci oświadczyli, że Lord Palmerston gotów jest odstąpić od kwestyi, dotyczących się następstw traktatu Utrechskiego, jako też zrzeczenia się za potomków Xięcia i Xiężny Montpensier praw do korony hiszpańskiej, z tym jednakże warunkiem, aby dla zadosyćuczynienia za niewzględne postępowanie gabinetu Tuilleryjskiego, w sprawie o dwojakiem małżeństwie, P. Guizot, choćby tylko do czasu, usunięty został od steru spraw zagranicznych.

— W Izbie Parów toczyły się wczoraj dalsze rozprawy nad paragrafem dotyczącym Hiszpanii, który po dwugodziennej mowie P. Guizot, bez zmiany przyjęty został. Następnie przyjęto również paragrafy 4 i 5-ty, dotyczące się interesów La Plata i traktatu handlowego z Rosyją.

— Jeden mechanik francuzki wynalazł statek, nazwany przezeń podmorskim, na którym można przedsiębrać dość długie podróże pod wodą. Wynalazca chce zrobić doświadczenie udając się tym sposobem od brzegów Francyi do Anglii.

Anglia.

Londyn, 17 stycznia.

W Journal de Francfort umieszczono prywatny list z Londynu, w którym donoszą, że ogłoszenie w Paryżu zagranicznej korespondencji między francuzkim i angielskim gabinetami, w przedmiocie małżeństw hiszpańskich, obudziło w Anglii najwyższe nieukontentowanie i stało się powodem gwałtownych uniesień gniewu Lorda Palmerstona. Minister angielski nie przeczy, że Minister francuzki miał prawo ogłaszać jego depesze, ale utrzymuje, że P. Guizot wyrzucił z nich kilka miejsc ważniejszych. Rzeczywiście atoli przyczyną obrazy Lorda Palmerstona, zdaje się być to, iż z ogłoszenia obok siebie korespondencji francuzkiego i angielskiego Ministra, wykazuje się nader widocznie niższość tego ostatniego, tak co do logicznego traktowania przedmiotów, jako też co do jasności i zwięzłości stylu.

— Dziennik Times, w czasie polemicznych sporów z powodu kwestyi o małżeństwach hiszpańskich, nastawał zrazu ostro na Francją, usprawiedliwiając postępowanie Lorda Palmerstona. Teraz atoli zmienił nagle swe zdanie, mianowicie od czasu przyłączenia Krakowa do Austrii, i już nie przeczy, że Xiężę Montpensier miał prawo połączenia się węzłem małżeńskim z Infantką hiszpańską. Zbliżając się w ten sposób z Francją, zawiązał tenże dziennik opozycją przeciw Lordowi Palmerston, która z początku niewyraźna, w skutek ogłoszonych przez rząd francuzki aktów, stała się otwartą i stanowczą. W artykule, umieszczonym w jednym z ostatnich numerów Times, zwalają na tego jednego Ministra całą odpowiedzialność za niepowodzenie, jakiego polityka angielska doznała w Hiszpanii.

— Morning-Chronicle spodziewa się przy teraźniejszym stanie rzeczy, że pierwszym projektem, który Ministrowie Parlamentowi przedłożą, będzie zupełne zniesienie istniejących jeszcze czasowo małych opłat celnych od zagranicznego zboża.

Dnia 18 stycznia.

Królowa przybyła dzisiaj ze swoim małżonkiem z Windoru do pałacu Buckingham. Dzisiaj, w tymże pałacu, odbywać się będzie pod przewodnictwem Królowej, rada tajna, na której zatwierdzona będzie mowa od tronu, którą Monarchini jutro zagai parlament.

— Вчера и сегодня прибыло много членов парламента. Лорд Аббердинъ, который гостилъ несколько дней у сэръ Роберта Пилъ, прибылъ третьего дня въ Лондонъ. Сэръ Робертъ Пилъ приѣхалъ вчера, но у него не бываетъ политическихъ собраний, за то лордъ Брумъ давалъ вчера обѣдъ, на которомъ находились также французскій посланникъ гр. Сентъ-Олеръ.

— Лордъ Россель дастъ сегодня большой пиръ для членовъ кабинета и начальниковъ партій въ нижнемъ парламента, благоприятствующихъ правительству. Маркизъ Ландоунъ президентъ тайнаго совѣта, дастъ также банкетъ для министерскихъ членовъ палаты лордовъ, гдѣ будетъ прочитана тронная рѣчь. Равно и протекционисты собираются сегодня, вѣчеромъ, у лорда Станлея.

— Арестованіе Г. Олазги вызвало въ здѣшнихъ журналахъ общее негодованіе, преимущественно журналъ *Times* выступилъ съ жаркою филиппикою противъ испанскаго правительства, которое упрекаетъ въ томъ, что полагаясь нѣтъ безусловно на содѣйствіе французскаго двора, оно бросилось совершенно въ объятія реакціи, какъ это видно, между прочимъ, изъ наименованія маркиза Виллума президентомъ Сената.

— На биржѣ сегодня поговаривали, что лордъ Джонъ Россель намеренъ приостановить извѣстный законъ о судоходной торговлѣ, по силѣ коего, привозъ хлѣба въ Англію дозволяется только на судахъ англійскихъ, или того государства, изъ коего хлѣбъ вывозится. Въ слѣдствіе этого слуха, цѣны на хлѣбъ вдругъ понизились.

— Въ жур. *Scotsman* утверждаютъ, что Лордъ Россель при самомъ началѣ собранія предложитъ обширный проектъ закона, относительно улучшенія публичнаго воспитанія народа.

Бельгія.

Брюссель, 20 Января.

По послѣднему численію, въ Октябрѣ мѣсяцѣ, народонаселенія Бельгіи, число жителей простирается въ ней до 4,337,719 душъ; поэтому министръ внутреннихъ дѣлъ предложилъ проектъ постановленія, объ усиленіи числа членовъ палаты представителей 13-ю, а сената 7-ю лицами. Въ Брабантской провинціи, коей народонаселеніе особенно значительно умножилось, прибавлены будутъ 2 представителя и одинъ сенаторъ; по прочимъ провинціямъ также прибавлено будетъ соответственное число членовъ, такъ, что ни одна партія не будетъ имѣть преѣмства предъ другою. Проектъ сей въ скоромъ времени будетъ утвержденъ, и въ Іюль мѣсяцѣ начнутся выборы. По утвержденію министра, палата не будетъ распушена.

— При сильныхъ морозахъ, нѣсколько человекъ замерзли на улицахъ въ Брюсселѣ; для отклоненія подобныхъ случаевъ, составилось общество, съ цѣлію открыть теплыя залы для бѣднаго класса людей. Залы сіи на этой недѣлѣ будутъ уже открыты для публики.

Италія.

Римъ, 7 Января.

На дняхъ обнародовано циркулярное предписаніе правительства относительно учрежденія новаго уголовного суда, которое и въ провинціяхъ вѣрно будетъ принято съ такимъ же удовольствіемъ какъ и здѣсь. Теперешніе суды капитольскій и такъ называемый Камеральскій, закрыты. Верховнымъ судомъ назначенъ *il Tribunale della Segnatura*, въ который поступаютъ апелліаціи. Какъ здѣсь такъ и въ провинціяхъ назначены уже новые судьи, и прокураторы; и такъ въ нынѣшнемъ году мы получили улучшение, котораго столько желали.

— Не смотря на значительное усиленіе числа чиновниковъ по поводу новаго устройства уголовныхъ судовъ, и несмотря на то, что силѣ чиновникамъ назначено лучшее противъ прежняго содержаніе, однако успѣли при семъ сдѣлать сбереженіе, простирающееся до 2000 скуди въ годъ. Сверхъ сего, указаніемъ болѣе соответствующихъ источниковъ, общество Благовѣщенія освобождено отъ издержекъ по содержанію капитольской уголовной палаты, и такимъ образомъ сіе учрежденіе поставлено въ возможность значительно усилить пожертвованія для благотворительныхъ цѣлей.

— Вечорай и dzisiaj przybyło do stolicy wielu członków parlamentu. Lord Aberdeen, który kilka dni u Sir Roberta Peela bawił, przybył onegdaj do Londynu. Sir Robert Peel zjechał wczoraj, ale nie daje żadnych zabaw parlamentowych; natomiast Lord Brougham wystąpił wczoraj z obiadem, na którym znajdował się także Poseł francuzki, Hr. St. Aulaire.

— Lord Russell daje dziś wielki wieczór dla członków gabinetu, jako też i dla zostających w związku z rządem przewodników stronnictw w Izbie Niższej. Margrabia Lansdowne, Prezes Rady Tajnej, da również wieczór dla członków Ministerjalnych Izby Parów, gdzie odczytana zostanie mowa trónowa. Protekcyoniści zbiorą się także dziś w wieczór u Lorda Stanley.

— Uwięzienie Olozgi wywołało w tutejszych dziennikach powszechne oburzenie, a zwłaszcza dziennik *Times* wystąpił z zaciętą filipiką przeciw rządowi hiszpańskiemu, któremu zarzuca, że polegając teraz bezwarunkowo na wsparciu francuzkiego dworu, rzucił się zupełnie w ramiona reakcyi jak się to okazuje między innemi z mianowania Margr. Villuma Prezesem Senatu.

— Dzisiaj mówiono na giełdzie, że Lord John Russell ma zamiar zawiesić tak zwane prawo żeglugi, mocą którego, nie wolno jest przywozić zboża do Anglii, tylko na okrętach angielskich, lub na okrętach tego kraju, z którego zboże pochodzi. W skutku tej pogłoski ceny zboża nagle spadły.

— Dziennik *Scotsman* zapewnia, że Lord Russell zaraz na początku zgromadzenia Parlamentu, przedłoży obszerny projekt do prawa, dotyczący ulepszenia publicznego wychowania ludu.

Бельгія.

Bruxella, 20 stycznia.

Według ostatniego, w miesiącu październiku, spisu ludności, Belgia liczy 4,337,719 mieszkańców; z tego powodu Minister spraw wewnętrznych złożył projekt do prawa, aby liczba Reprezentantów o 13, a Senatorów o 7 osób pomnożoną została. Prowincya Brabancka, gdzie się szczególnie ludność pomnożyła, otrzyma dwóch reprezentantów i jednego Senatora więcej. Inne prowincye otrzymają stosowną reprezentacyą, tak rozłożoną, że żadne z dwóch stronnictw nie otrzyma wyłącznej przewagi. Projekt ten będzie niebawem przyjęty, a w miesiącu Czerwcu rozpoczną się wybory. Izba według zapewnienia Ministra, nie będzie rozwiązana.

— W skutek nadzwyczajnych mrozów, kilku ludzi zmarło na ulicach w Bruxelli. Dla zapobieżenia podobnym wypadkom, zebrało się towarzystwo, w celu otworzenia opalanych sal dla ubogich ludzi. Sale te już w bieżącym tygodniu otwarte będą dla publiczności.

Вѣлосны.

Римъ, 7 stycznia.

W tych dniach wyszedł okólnik rządowy względem ustanowienia nowego sądu kryminalnego, i zapewne na prowinicy z równem jak tu zadowoloniem przyjęty zostanie. Dotychczasowy sąd Kapitolski i tak zwany Kameralny zostały zniszczone. Najwyższym sądem pozostaje *il Tribunale della Segnatura*, do którego apelluje się od pierwszego, ale i ten znacznym ulegnie zmianom. Tak tu jak i na prowincyi mianowano już nowych Sędziów i Prokuratorów. Tym sposobem nowy rok przyniósł jedno z najważniejszych ulepszeń, którego od dawnego czasu požądano.

— Jakkolwiek znacznie powiększono liczbę urzędników, z powodu nowej organizacyi sądów kryminalnych, i chociaż ci urzędnicy lepiej są uposażeni, osiągnięta jednak przytém oszczędność wynosi rocznie przeszło 2,000 skudów. Nadto, przez wskazanie stosowniejszych źródeł, uwolniono Arcybractwo Zwiastowania N. P. Maryi, od ponoszenia kosztów Kapitolskiego urzędu kryminalnego, i tym sposobem postawiono je w możności znacznego powiększenia datów na cele dobroczynne.

— Кардиналь Маріо-Маттеи, бывший статс-секретарь внутренних дѣлъ и рѣшительный противникъ реформы, назначенъ протекторомъ города Перголы; это мѣсто лишаетъ его впредь всякаго прикосновенія къ политическимъ и дипломатическимъ дѣламъ.

— Казначей дѣлъ-Монтекаго Казначейства, Г. Тамберлики, добровольно явился въ замокъ Св. Ангела подъ арестъ, потому поводу, что онъ растратилъ казенной суммы 40,000 скуди; казначейство сіе основано для доставленія содержанія, пансіоновъ и проч. При уничтоженіи надзоръ вышшняго правительства, такого рода злоупотребленія едва ли могутъ имѣть мѣсто.

— На дняхъ, при Тиволи, происходило совершеніе смертной казни, посредствомъ отсѣченія головы мечемъ, какому то Ангело Пекораци, полицейскому уроженцу, приговоренному за смертоубійство. Это—первый случай такой казни въ правленіе Пия IX. Говорятъ, что смертная казнь отнынѣ будетъ отмѣнена: преступники будутъ приговариваемы къ изгнанію въ чужія отдаленныя колоніи.

— Отпускная торговля зерновымъ хлѣбомъ, по поводу высокихъ цѣнъ внутри страны, совершенно воспрещена.

— Сильвіо Пеллико написалъ къ одному изъ своихъ друзей во Франціи письмо, въ которомъ поворитъ между прочимъ: „Италиі находится въ своемъ обыкновенномъ положеніи, она довольно счастлива и несравненно менѣе возмущена, нежели какъ хотѣтъ представить ее люди не видавшие ее вблизи и придающие слишкомъ много важности частнымъ заблужденіямъ, мечтательнымъ надеждамъ.... Совершенного довольства нѣтъ нигдѣ на землѣ, но мнѣ кажется, что должно предпочитать тѣ страны, въ которыхъ менѣе раздраженія, менѣе ненависти и въ особенности менѣе безвѣрія нежели въ другихъ, и гдѣ довольно движенія въ умахъ для занятій науками и искусствами.“

Флоренція, 8 Января.

На дняхъ въ городѣ Пистойи и его окрестностяхъ спокойствіе было нарушено горестнымъ образомъ. Нѣкоторые спекулянты, скупивъ весь хлѣбъ въ свои руки, до чрезмѣрности возвысили на него цѣны. Народъ, раздраженный дороговизною, хотѣлъ силою вломиться въ магазины, наполненные хлѣбомъ; произошла кровопролитная драка, при чемъ нѣсколько человекъ лишились жизни и многіе были ранены. Отсюда посланы туда войска для предупрежденія дальнѣйшихъ безпокойствъ.

Неаполь, 6 Января.

Везувій снова извергаетъ пламя. Надъ горою поднимается огненный столбъ въ 60 футовъ вышиною, а лава дошла уже до того мѣста, гдѣ путешественники, при восхожденіи на гору, оставляютъ своихъ лошадей.

Испанія.

Мадридъ, 7 Января.

Снова поговариваютъ о министерскомъ переломѣ. Король желаетъ, чтобы перемена министровъ состоялась еще до началія преній конгресса объ адресѣ; такъ какъ новые министры не будутъ обязаны отвѣчать за своихъ предшественниковъ, и такимъ образомъ можно будетъ избѣжать преній по щекотливому вопросу о бракосочетаніи Королевы и Инфантины. Французскій посланникъ согласенъ въ этомъ отношеніи съ мнѣніемъ Короля.

— Сенатъ занимается теперь составленіемъ отдѣленій. Проектъ о преобразованіи порядка совѣщаній будетъ рассмотрѣнъ не скоро.

— За нѣсколько предъ симъ дней скончался здѣсь отецъ Олозаги. Въ преклонныхъ лѣтахъ страдалъ онъ тяжкою болѣзнію; получивъ извѣстіе объ арестованіи своего сына, скончался спустя нѣсколько часовъ. 3-го числа прибылъ Олозага въ Пампелуну подъ присмотромъ 4-хъ жандармовъ. Однако всѣ здѣсь надѣются, что правительство велитъ препроводить его за французскую границу.

— Министры совершили насиліе относительно Г. Олозаги, въ томъ предположеніи, что они этимъ приобретутъ милость Королевы Изабеллы. Но дѣйствуя противъ Г. Олозаги въ качествѣ обвинителей и подвѣргая его суду, они унижаютъ положеніе Королевы,

— Кардиналь Маріо-Маттеи, былъ Секретарь Стану справ внутреннихъ и зацѣпъ противникъ wszelkichъ реформ, мianowany został Protektoremъ miasta Pergola, stanowisko to usuwa go zupełnie od wszelkiego udziału w politycznychъ i dyplomatycznych interessachъ.

— Kassier przy kassie rządowej del Monte, Tamberlich, z której pokrywane są po większej części wszelkie płace i pensye urzędników, stawił się dobrowolnie w zamku św. Anioła jako więzień, z powodu zrzadzonego przez siebie defektu na przeszło 40,000 skudów. Przy powiększonymъ dozorcze za teraźniejszego rządu, podobne przeniesienia nie łatwo będą mogły mieć miejsce.

— W tychъ dniachъ odbyła się pod Tivoli egzekucya śmierci, przez ucięcie głowy mieczem, na niejakimъ Angelo Pecorazi z Poli, skazanymъ na śmierć za morderstwo. Jest to pierwsza egzekucya za pontyfikatu Piusa IX. Słychać, że kara śmierci będzie odtądъ zniesioną i zamienioną na wygnanie do odległychъ obcychъ osad zbrodniarzy.

— Wywóz zboża, z powodu wysokichъ cenъ targowych, został formalnie zakazany.

— Silvio Pellico napisałъ do jednego ze swoichъ przyjaciół we Francyi list, w którymъ między innemi powiada: „Włochy znajdują się w swoimъ zwyczajnymъ stanie, dość są szczęśliwe i nierównie mniej wzburzone, niżeli jakъ sądzą ludzie, którzy na ten krajъ patrzą z daleka i przypisują zbyt wiele znaczenia prywatnymъ obłąkanіomъ i wygórowanymъ nadziejomъ. Doskonałego szczęścia niema nigdzie na ziemi, lecz zdaje mi się, że pierwszeństwo w tymъ względzie należy tymъ krajomъ gdzie mniej jestъ rozjątrzenia, mniej nienawiści, a mianowicie mniej niewiary jakъ w innychъ, i gdzie dosyć jestъ ruchu umysłowego, aby się zająć naukami i sztukami.“

Florencya, 8 stycznia.

W tychъ dniachъ w mieście Pistoja i w jego okolicachъ spokojność publiczna w nader smutny sposóbъ została naruszona. Niektórzy spekulanci, skupiwszy w swymъ ręku cały zapasъ zboża, podnieśli nań cenę nadzwyczaj wysoko. Lud, rozjątrzony drożyzną, chciałъ gwałtemъ wdrzeć się do magazynówъ, przepełnionychъ zbożemъ; i w skutekъ tego zaszła krwawa bitwa, takъ, iż kilka osób utraciło życie a wielu ciężkie odniosło rany. Ządъ wysłano tamъ wojsko dla zapobieżenia dalszymъ rozruchomъ.

Neapol, 6 stycznia.

Wезувіuszъ po długimъ wypoczynku znowu wybuchł. Z najwyższego szczytu góry wznosi się kolumna ognia, 60 stóp wysokości mająca, a lava już doszła do mѣjsca, gdzie zwiedzają wulkan zwykle z koni zsiadają.

Hiszpania.

Madryt, 7 stycznia.

Znowu jest mowa o przesileniu ministerjalnemъ. Królъ pragnie aby zmiana Ministrówъ nastąpiła jeszcze przedъ rozprawami Kongressu nadъ adresemъ; nowi bowiem Ministrowie nie będą obowiązani odpowiadać za swychъ poprzednikówъ, i tymъ sposobemъ uniknie się rozprawъ o delikatnej kwestyi małżeństwъ Królowej i Infantki. Poseł francuzki zgadza się w tymъ względzie ze zdaniemъ Króla.

— Senatъ zajmuje się wyboremъ swoichъ kommissyjъ. Projektъ reformy sposobu obradowania, dopiero później wzięty będzie podъ rozwayę.

— Ojciecъ Olozaги umarł tu przedъ kilkun dniami. W podszłymъ zostającъ jużъ wieku, złożony byłъ ciężką chorobą, gdy otrzymałъ wiadomośćъ o uwięzieniu сына. Doznana ztądъ boleść przyspieszyła zgonъ jego. Dnia 3 przybyłъ Olozaга podъ eskortą 4-хъ жандармовъ do Pampelony. Z тѣмъ wszystkiemъ spodziewają się tu, że rządъ każe go wywieść за granicę francuzką.

— Ministrowie popełnili gwałtъ przeciwъ P. Olozadze, w тѣмъ przypuszczeniu, że przezъ to zyskają względy Królowej Izabelli. Tymczasemъ, występującъ przeciwko niemu jako oskarżyciele, i oddającъ go podъ zawyrokowanie sądu, uwłaczają widocznie stanowisku Królowej w sposóbъ niezmiernie

тѣмъ болѣе что оно чѣмъ не могутъ быть оправданы. Ибо противъ него никто не можетъ быть потребованъ судомъ въ свидѣтели, кромѣ самой Королевы. И потому судъ или долженъ судить подданнаго по словесному обвиненію Королевы, или же признать сіе обвиненіе недостаточнымъ, что могло бы почесться оскорбленіемъ величества.

— Съ Каталонской границы сообщаютъ, что въ окрестностяхъ Мавресы, вблизи Барселоны, появилась многочисленная карлистская шайка, имѣющая даже конницу.

— 4-го Января, въ Жеронѣ, разстрѣляли захваченныхъ карлистовъ, приговоренныхъ къ смерти военною комиссіею. Съ другой стороны Карлисты захватили двухъ Жеронскихъ чиновниковъ, откомандированныхъ генераль-капитаномъ Бретономъ, для обнаруженія убѣжищъ карлистскихъ.

— Дѣвъ Испанки, жены высшихъ карлистскихъ офицеровъ, недавно проѣзжали границу, слѣдуя обратно изъ Франціи въ Испанію. Въ конфискованномъ у нихъ лицикѣ съ цѣбтами, признанными контрабандными, нашли на самомъ дѣѣ, уже послѣ отъѣзда сихъ дамъ, письмо слѣдующаго содержанія: „Возвращайтесь скорѣе; здѣсь готовятся важныя событія; мы имѣемъ хорошо вооруженную конницу и пѣхоту; сверхъ сего имѣемъ расположенныхъ къ намъ 18 баталіоновъ войскъ Королевы; все народонаселеніе питаетъ къ намъ симпатію; мы начнемъ дѣйствовать до истеченія мѣсяца и надѣмся на благополучный успѣхъ. 21-го Декабря 1846 г.“

ПОРТУГАЛІЯ.

(Изъ англ. газ.)

Съ пароходомъ „Ахиллъ“, полученны здѣсь извѣстія изъ Португальской столицы отъ 6-го н. м. Дѣла инсургентовъ находились въ слѣдствіе послѣдней побѣды Салданьи надъ Бомфимомъ, въ самомъ дурномъ положеніи. Сентябры и Мигелисты, соединившись прежде, могли бы быть опасными для Королевской партіи, но теперь, раздѣленные и разбитые поодиночкѣ, они безвредны. Вскорѣ послѣ донесенія о побѣдѣ при Торресъ-Ведрасъ, получено было извѣстіе о побѣдѣ Барона Казаль надъ Мигелистами, при Брагѣ, гдѣ предводитель ихъ, Макдоннель, занялъ крикомъ позицію съ 2,000 человекъ. Баронъ Казаль доноситъ, что Мигелисты выдерживали бой съ большимъ упорствомъ въ продолженіе четырехъ часовъ, но потомъ бѣжали, оставивъ 240 убитыхъ и одного плѣннаго. Королевскія войска лишились 36-ти человекъ. Въ частныхъ извѣстіяхъ сообщаютъ, что Макдоннель отступилъ въ порядкѣ съ 1,200 человекъ, и находился, 1-го н. м., въ Амарантъ. Въ Опортѣ господствовало совершенное безначаліе. Мигелисты вступили въ переговоры съ тамошнего юнтоу, и заключили съ него формальный наступательный и оборонительный трактатъ. Правительство вѣроятно уже получило вѣрное извѣстіе объ этомъ, ибо въ послѣдніе двадцать четыре часа арестованы многіе извѣстные Мигелисты, бывшіе здѣсь до сихъ поръ на свободѣ; однако же они, по обыкновенію, бѣжали изъ-подъ ареста. — Войска Королевы приближаются все болѣе и болѣе къ Опорту, и дасъ-Антасъ отступаетъ предъ ними. 4-го н. м. Герцогъ Салданья уже вступилъ въ Коимбру, и стоитъ теперь предъ Опортомъ, гдѣ произойдетъ послѣдній бой. Изъ арміи инсургентовъ является множество переметчиковъ. На югѣ стоитъ генералъ Швальбахъ съ 800 человекъ, и готовится вторично осадить Эвору, которою инсургенты все еще владѣютъ, и разсѣять гверильсовъ. — Въ столицѣ все спокойно, но дѣла совершенно остановились.

usprawiedliwiony. Nikt bowiem inny nie może przeciw niemu wystąpić jako świadek, oprócz chyba samej Królowej. Sąd więc albo musi sądzić poddanego na gołe słowo oskarżającej go Monarchini, albo też uznać to słowo za niedostateczne, co byłoby ułżeniem powadze majestatu.

— Od granicy Katalońskiej donoszą, że w okolicy Mawresy, blisko Barcelony, ukazała się liczna banda Karlistów, przy której nawet jazda się znajduje.

— W Geronie rozstrzelano d. 4 stycznia dwóch ujętych Karlistów, skazanych na śmierć przez Kommissję wojskową. Z drugiej strony Karliści ujęli dwóch urzędników z Gerony, wysłanych przez Jenerałnego Kapitana Breton, dla wyśledzenia kryjówek karlistowskich.

— Dwie Hiszpanki, żony wyższych oficerów karlistowskich, przejeżdżały niedawno przez granicę, wracając z Francji do Hiszpanii. W zabranym im pudełku z kwiatami, uznanymi za kontrabandę, znaleziono na samém dnie, już po odjeździe owych dam, list następującej treści: „Wracajcie jak najprędzej; wielkie przygotowania się wypadki. Mamy dobrze niekwipowaną jazdę i dobrze uorganizowaną piechotę; prócz tego 18 batalionów z wojska Królowej są za nami. Cała ludność sympatyzuje z nami. Zaczniemy działać przed upływem miesiąca i spodziewamy się dobrego skutku. — Dnia 21 grudnia 1846 r.“

PORTUGALIA.

(Z gazet angielskich).

Parostatkem *Achilles* otrzymano w Anglii wiadomości ze stolicy Portugalii z d. 6 stycznia. Interessa rokoszan, w skutek ostatniego zwycięstwa Saldanhy nad Bomfimem, znajdowały się w najgorszym położeniu. Septembrzyści i Migueliści, gdyby się byli wcześnię połączyli, mogliby stać się niebezpiecznymi dla stronnictwa Królowej; lecz teraz, rozdzieleni i po osobno pokonani, nie grożą żadnem niebezpieczeństwem. Prawie spólcześnie z wiadomością o zwycięstwie przy Torres-Vedras, otrzymano też w Lizbonie wiadomości o zwycięstwie Barona Casal nad Miguelistami, pod Bragą, gdzie ich dowódzca, Macdonald, zajmował obronne stanowisko, na czele 2,000 ludzi. Baron Casal donosi, że Migueliści walczyli cztery godziny z wielką zaciętością; ale potem poszli w rozsypek, zostawivszy na polu bitwy 240 w zabitych i jednego jeńca. Wojska Królowej utraciły 36 ludzi. Podług prywatnych wiadomości, Macdonald cofnął się w porządnym szyku z 1,200 ludźmi i znajdował się 1 stycznia w Amaranto. W Oporto panowało największe zamieszanie. Migueliści weszli w układy z tamieczną juntą i zawarli z nią formalny zaczepny i odporny traktat. Rząd musiał już otrzymać dokładną w tój mierze wiadomość, gdyż w ciągu ostatniej doby, aresztowano w Lizbonie wielu znakomych Miguelistów, spokojnie dotąd mieszkających w stolicy, którzy jednakże, jak zwykle, uszli z pod straży. Wojska Królowej coraz się zbliżają do Oporto, a Das Antas cofa się przed nimi. Dnia 4 stycznia, Xiążę Saldanha wszedł do Koimbrы i stoi już zapewne pod murami Oporto, gdzie zajdzie ostatnia i stanowcza walka. Z wojska rokoszan wielu tu przybywa uciekając. Na południu stoi Jenerał Schwalbach, na czele 800 ludzi i ma przystąpić do powtórne go oblężenia twierdzy Ewory, którą dotąd posiadają powstańcy, a następnie uderzyć na Gerilasów. W stolicy panuje nienaruszona spokoјność, ale wszystkie czynności są w zupełnem zawieszeniu.